

Jurodiví v Čechách

Divadelní hra

komedie ze současnosti

autor: Věra Nosková

Postavy

1. **MATĚJ** – bulvární redaktor ze Šprochu (40 let)
2. **MARTA** – jeho žena, redaktorka časopisu pro ženy Femina (32 let)
3. **BARČA** – vyznavačka esoteriky, škapulíř, „nabíjecí“ náramky (40 let)
4. **JASŇAČKA** – bulvární fotograf ze Šprochu (25 let)
5. **MINORIČ** – senzibil a výrobce odstiňovačů (60 let)
6. **VOKATÁ** – léčitelka (40 let)
7. **KLADÍVKO** – šéfredaktor bulvárního Šprochu a někdejší moskevský rozhlasový zpravodaj (55 let)
8. **SYLVA** – psycholožka (40 let)

Hlasy:

Hlas opilého Vaniše (50 let)

Hlas Sylviny matky (75 a víc let)

Scéna

Interiér - psací stůl a židle na kolečkách, pohovka, křeslo, konferenční stolek.

Kulisy zůstávají stejné ve všech dějstvích, jen se obměňují rekvizitami.

V pozadí velké prosklené okno nebo balkónové dveře, za nimi venkovní prostor.

Garsonka MATĚJE a MARTY

Na stole počítač, pohovka má barevný přehoz a polštářky

Rekvizity: barevné časopisy, diktafon, sluchátka, kazety, CD, papíry, papacha s rudou hvězdou, větší zrcátko, sluneční brýle.

Redakce Šprochu

Totéž, ale pohovka bez přehozu a polštářků,

Rekvizity: plakát s portrétem pornohvězdy nebo jiné podobné obrázky, láhev vodky a druhá láhev s americkou whisky, skleničky, pro Jasňačku nápadný foťák, laptop, štos barevných bulvárních novin.

MINORIČŮV byt

Totéž, jen bez počítače, polštářek se obrátí a je na něm velký symbol jin-jang atd.

Rekvizity: sáčky s bylinami, plakát s meridiány, oblázky, siderické kyvadlo, virgule, obraz Velké Lásky, „nabíjecí“ pyramidka, event. lidská lebka.

PRVNÍ DĚJSTVÍ

MATĚJ, MARTA, BARČA, KLADÍVKO, SYLVA, HLAS SYLVINY MATKY

Garsonka MATĚJE a MARTY v noci

MATĚJ

Ťuká na klávesnici.

Marto! Tak Marto. Seš na příjmu?

MARTA je soustředěná na čtení barevného časopisu, neochotně zvedá hlavu.

Tohle si teda poslechni: Pošpinil jsi majestát satanismu, ty prase! Blábolama o krvi novorozenců si běž strašit svou babičku. Vážení, dovoluji si vám oznámit, že vaše stupid...

MARTA opět sklopí hlavu, je zaujata svým problémem, listuje ustaraně v časopisech. Skočí Matějovi do řeči (ti dva si neumějí naslouchat, tak trochu pohrdají prací a problémečky toho druhého).

MARTA

Ty, Matěji, prosim tě, nevíš proč nosí Bartoška ty svoje brejle na čele?

Předvede to se slunečními brýlemi.

Jdu s ním zejtra dělat rozhovor a přitom...

MATĚJ

Zapisuje do počítače.

... že vaše stu-pid-nost je ne-ko-neč-ná.“ *Zvedne oči k Martě.* „A tvoje taky, primitive usoplenej.

Tááák... ... Bartoška?! Nojo, brejle. Ještě název rubriky: čte-ná-ří nám pí-ší... Jen pište, pište ať to ve Šprochu jiskří. ... Brejle – jo? Na čele. Teda, ty máš starosti!

MARTA

A tohle mi říká někdo, kdo právě citoval usoplenýho primitiva. ... Hele určitě se ho už na ty brejle pta-

li, a on nejspíš něco vtipnýho utrousil. Jenže co von to utrousil? Jasně, chápu, je to součást jeho image, jenže přiznal von to nebo nepřiznal?!“

MATĚJ vstane, začne neklidně přecházet po místnosti.

MATĚJ

Brejle. Brejličky. A co takhle brejlovci? Co si stříhnout matroš vo lidech, který mají v obejváku jedovatý hady! Občas se jim nějakej ten plaz vodplazí, vohrozí vyděšený občany... Chtělo by to ale doplnit vejšplechtem nějakýho ksichta, kterej má fóbii z hadů... Co takhle Monika? Ta by nám vystříhla ukázkovou fobii. Už jsme jí dlouho neměli... Hele určitě se potřebuje zviditelnit kvůli tomu novému muzikálu! No a teď mi ten název vypad z hlavy. Něco jako Komenský byl na ženský? Nebo Jan Hus v jednom vohni?

MARTA na něj nechápavě hledí. Pak naznačuje gestem brýle.

Já vim. Bartoška. A nevíš o někom, kdo je chová? Nevíš.

MARTA přemýšlí, dělá si poznámky. Sebere se stolu sluneční brýle, nasadí si je, posune na čelo, hledí na sebe do zrcátka...

MARTA

Ty Matěji, o kom by sis rád ve Femině přečetl?

MATĚJ

Přečet, jo. Ve Femině! Žurnály zásadně nečtu. Noviny taky ne, natož ten náš Šproch. Bohatě mi stačí, že do něj píšu!

MARTA

Tak si někdy říkám – jestli ta naše práce má vůbec nějaký smysl! *Robin mává rukou, nemá smysl, to je jisté.* Víš... Vlastně bych chtěla bych žít jinde. A jinak. Tak nějak... no, autenticky!

MATĚJ

Autenticky, říkáš? Autenticky... Další dobrej nápad! To je přece teď takovejovej úlet, že jo? Žít

někde na samotě v chalupě bez elektriky a vodovodu, jíst svoje výpěšky nebo co nasbíráš v lese, tkát si sám hadry a vyřezávat doma porozeným dětem dřevěný koníky... Něco jako - ať mi zkažená civilizace vleze na hrb! Hele to lidi bere, když chce bejt někdo najust skromnej a chudej. Představ si třeba maníka, jak se řítí v tom svym micubiši na nějakou párty a přemejšlí přitom, do čeho zase jednou vrazit pár melounů – zámek už má, jachtu taky... No a z rádia mu náhodou vyprávěj o těch autentickéjch tento... A von se najednou zasní nad tou skromností a je mu z tý jeho rozmařilosti a rozcapenosti nanic... Tak zastaví, vyleze z fára, pohladí větvičku, ptáčka... Dík za nápad, Marti.

MARTA

Ty seš teda... Básník. Nebo tak něco. Pohladí ptáčka... Jenže, Matěji, a není ten jejich skromnej a autentickéj lifestyl brzdou společnosti?

MATĚJ

A proč jako? Nezatěžuje přírodu... To je teď trendy, ne?

Pracuje s počítačem

Hele voni nemaj žádný webovky!

MARTA

Trendy... Vždyť ti prost'áčci skoro nic nekupujou! A to je začátek konce. Nemají nakonec zájem ani o tu Feminu nebo o ten tvuj Šproch. Webovky! Matěji ty seš teda matěj! Hledáš webovky když nemají elektrinu, kompjůtr, televizi, rádio, lux, mikrovlnku... No to je děs. A nejspíš nad náma ještě ohrnujou ten svůj autentickéj, alternativní nos. Hele – nejsou s námi na jedný lodi.

MATĚJ

Myslíš Titanik?

Zvoní mu mobil. Do mobilu:

Jéje ahój...Pokecat jo? Teď?! Kolik je. No... půlnoc, skoro. Ale! Že by?

MARTA

Tak copak to zase bude? Drogy ve škole, tunel v bance, požár v bordelu, ministr v teplácích...

MATĚJ

Pořád ještě do mobilu, na Martu mává rukou, ať nemluví.

Jo ze záhrobí? Nekecej! Tak to vypadá drsně. Fajn, tak jo. Tak přijď. Jo teď? To snad... Ale...

MARTA vyjadřuje údiv, otázku – kdo se k nám hrne? MATĚJ dělá gesta: přijde strašidlo. Napodobuje mimiku a gestikulaci BARČI. MARTA raději ulehne a přetahuje si přehoz přes hlavu.

Vpadne extatická sousedka BARČA. MATĚJ ukáže na „spící“ MARTU: psssst. BARČA nervně přechází, bere do ruky roztržitě věci.

BARČA

Vzpomínáš si, jak jsem ti vyprávěla o tom zážitku při kremaci mého Pavla?

MATĚJ zavrtí hlavou.

No - bylo to v lednu. Což je dost důležitý. Takže – je leden, mrzne, červené nosy, černý kabáty, z komína stoupá černej kouř z nebožtíků... Máš to? A najednou se ti na smutečním věnci objevila dvě sluněčka sedmitečná! Poslové radostného světa! Víš že mi Pavel říkával Beruško! Chápeš tu úžasnou symboliku? Jasně že to byl zašifrovanej vzkaz! No a včera večer jsem na nebožtíka muže zase myslela, a co myslíš, že jsem našla na parapetu?

MARTA se posadí s dekou přetaženou přes hlavu, přejde místnost, popadne sklenici s vodou, potřebuje se napít. Výjev má duchařský ráz, etuda může být modifikována podle fantazie herců. BARČA ji poněkud vyšinutě sleduje, ztrácí smysl pro realitu, což je u ní snadné. ROBIN akci sleduje s mírným pobavením nebo dokonce MARTĚ přihrává. MARTA si zhluboka povzdechne, položí zpět skleničku a zachumlaná se opět položí.

MATĚJ

Na parapetu? Holubí trus. Šutr v novinách.

BARČA

vrtí hlavou

Berušky! A zase dvě! No to už ale bylo šíííílený! Vzala jsem to jako výzvu, abych se spojila s jejich světem, rozumíš? Takže než jsem si šla lehnout, dala jsem na okno kazeťák a zapnula nahrávání. A když jsem si to ráno pustila... No – ozval se Pavlův hlas. Ale jakoby z velký dááááálky a takovej divně zpo-ma-le-nej...

MATĚJ

Máš tu nahrávku?

BARČA nejistě přikyvuje.

Sebou?

BARČA zavrtí hlavou.

Tak víš co, přines mi ji, ale rovnou do redakce. Hele, nezlob se, ale dokud to neuslyším...

BARČA

Zítřka nemůžu. Jdu na takovou jako... no diagnózu, ale s aurou, víš? Mám děsnou trému – jakou bude mít asi tak převládající barvu? Podle toho se totiž pozná, co jsem to za člověka, jestli jsem nemocná a tak.

Matěj ukazuje výmluvně na spící MARTU. Vystrká BARČU z bytu. K MARTĚ:

Takovej divně zpo-ma-le-nej. A jakoby z velký dáááááálky. Co já jsem to za člověka?

MARTA

Vymotává se z deky.

Děsnej den. Hanina nám odmítla dát rozhovor – prej co si chce o sobě přečíst, to si napíše sama... Z receptu na závin mlsounů nám nějak vypadla mouka. Mouka! Klesá náklad a Němci se vztekají. A o půlnoci mě Barča dorazí mluvícím nebožtíkem. Ještě že jsem dnes potkala tu Velkou Lásku.

Padá na pohovku, chumlá se do přehoze. MATĚJ se k ní naklání.

MATĚJ

Víš jak to je. Lidi to přece chtěj – to tajemno. Záhrobí? Paráda! Jakou velkou lásku?

MARTA nereaguje a MATĚJ jde znovu psát. Zamyslí se. Dívá se na hodinky.

Po půlnoci ožívám jako upír. Dobře se mi v tom tichu přemejšlí, ale zároveň se bojím –toho myšlení a taky vzpomínek. Vynořují se nesplněný sny a vyčítají. Měl jsem se po té klíčový revoluci vrátit na vysokou! Jistě by mě vzali, vždyť mě komanči vyrazili vlastně za podvratnou činnost. No podvratnou... Za článek ve fakulním časopise. Předěžen a dožen se jmenoval a byl o tom, jak to v Rusku díky Gorbačovovi praská a rozkládá se a kdy už se ta vlna dovalí k nám?! Dnes by takovej článek nikam nevzali – vždyť byl vlastně krotkej a nezábavnej. Jenže ho nějakej blbec poslal do Hlasu Evropy a tam ho s plnou slávou přečetli. Vyhodili mě rok před tím slavným Listopadem a já už pak neměl sílu se tam vrátit. Žere mě to – po půlnoci si to přiznávám – ale pak to zaspím a ráno jsem už zas převtělenej do jinýho chlapa. Chrlím slova, slova, slova aby se lidi bavili a taky děsili.... Čtou nás, mají ty plky rádi. Nejsme pro ně žádná vysoká laťka, vzor, kterej by se slušelo následovat, nemají před náma komplexy méněcennosti, neotravujeme s morálníma hodnotama. Jsme lidoví. S náma si vodpočinou. Podiví se, leknou, vyděsí, znechutí, zasmějou a ještě pak nad včerejším Šprochem oškrábou brambory nebo s náma vycpou vlhký bagánčata. No tak žvaníme. A co má bejt?

Obrací se k spící MARTĚ:

Hele, vždycky se žvanilo a žvanit se bude. Co to čteš princí? Slova, slova, slova...

A co. Bejvaly horší časy.

Zjeví se přízrak KLADÍVKA v papaše s rudou hvězdičkou a mikrofonem v ruce. Zní jásavá budovatelská píseň ze starých časů.

PŘÍZRAK KLADÍVKA

Vážení posluchači, hlásím se vám z prvomájové Moskvy. Ulice září rudými prapory. Země svobody slaví svátek práce. Průvod proudí jako veletok matičky Volgy, jása pod tribunou nejvyšších stranických představitelů, průvod šťastných, svobodných občanů, hrdých budovatelů země, která je nadějí lidstva...

MATĚJ se snaží přízrak nějak odehnat.

Da zdravstvujet Savětskij sajuz. Da zdravstvujet subotnik raboty. U mikrofonu Alexandr Kladívko.

MATĚJ reaguje znechuceně, snaží se přízrak zaplašit, zakrývá si oči, pak si zacpává uši. KLADÍVKA se neobrací k němu ale k neviditelnému posluchačstvu, ale na konci se obrátí přímo na MATĚJE a ušklibne se, udělá pohrdlivé šaškovské gesto.

Prvomájová hudba ještě doznívá, když se ozve mobil od sousedů a psycholožka SYLVA se objevuje za oknem s mobilem u ucha. Přízrak KLADÍVKA mizí. MATĚJ schouleně naslouchá tichu

nocí a rozhovoru Sylvy s matkou.

SYLVA

V noční košili a županu, rozespalá, vyplašená nočním telefonátem. MATĚJ jí tajně naslouchá, eventuálně reaguje POSUNKY souhlasu, údivu, pobavení. Poněkud nelogicky slyší i hlas Sylviny matky.

Mami! Mami! Jo seš to ty! Já tě špatně slyšela, no mluv, mluv. Teď už je to dobrý. Děje se něco?

HLAS SYLVINY MATKY

Nemůžu spát, holčičko.

SYLVA se uklidní, tohle už zná. (může si zapálit cigaretu – třeba) Spíš pro sebe:

SYLVA

No já už teď taky ne. Tak povídej.

HLAS SYLVINY MATKY

Děje se něco... Pořád se něco děje. Satanisti zabili novorozence. Prokristapána! Kam se to ten svět řítí?! A včera přejeli nějakého kluka. Von ti byl Sylvuško v bezvědomí, tak ho popadli, vodvezli vo kus dál, hodili ho na silnici a znovu ho přejeli! A prezident má milenku. Že se ta letuška nestydí – svádět ženáče! A taky jsem četla... hele tady to mám: Značně zpackaná sebevražda. Muž z Prostějova si chtěl posichrovat sebevraždu, oběsil se a k tomu ještě zapálil, ale umřít se mu nepodařilo! A Kerkovská, víš která to je – no taková natrásala a má taky ty umělý kozy – to ti je divný Sylvuško, vona nemá pupík. Jak může nemít pupík! To už je na hlavu! Hele a víš že u nás řadí čínská mafie? Ty seš v tý Praze – buď na sebe vopatrná.

MATĚJ se diví, raduje – takže články ve Šprochu se skutečně čtou a mají účinnost!

SYLVA

Mami, proč radši nečteš Klostermanna?

HLAS SYLVINY MATKY

Protože ho mám už dávno přečtenýho. Dvakrát. A Jirásků taky. A Javořickou. Stejně jen všichni jen popisují starý časy. Ale já chci vědět, co se děje teď! Já jdu s dobou, abys věděla!

SYLVA

Mně se to nějak nezdá. Co to čteš, mami?

MATĚJ

Slova, slova, slova...

HLAS SYLVINY MATKY

Třeba Šproch – no. A někdy Práskače. A Úprk života. Tam aspoň člověku nalejou čistýho vína, víš. Napíšou to všechno jak to je a srozumitelně! A mají velký písmenka. A sou barevný a přitom laciný.

SYLVA

Co je to platný, když z toho pak nemůžeš spát! Mami tuhle sobotu už přijedu. A přivezu Ti nějaké pěkné knížky.

HLAS SYLVINY MATKY

Ale nic moderního. Já tomu nerozumím. A ani rozumět nechci. Jen se po sobě válejí nebo mobilují... Sylvuško, a nemysli si, že v těch novinách píšou jen o vraždách. Někdy je tam i legrace. Představ si, že nějaká milionářka chtěla koupit semeno nějaký Toma Cruise. Americkéj herec, to víš! Mohla by se káča jedna s tím umělým miminkem pak vychlubit. Ale ještě se neví, jestli von jí ho dá. Co si lidi nevymyslí, vid'?

SYLVA

Mami, nepůjdeme už spát? Je fakt pozdě. A já mám hned ráno poradnu.

HLAS SYLVINY MATKY

No já hned tak neusnu. Dyž si jenom představím, jak si v tý Praze, všude samej zločin a ještě navíc pracuješ s těma magorama...

SYLVA

Je už unavená, tiše zívá, protahuje se, profese psycholožky jí ale velí krotit se, nevybouchnout.

Neříkej mým klientům magoři – prosím. Nepracuju v blázinci. Jsem jenom klinická psycholožka. A chodí za mnou lidi, jako seš ty.

HLAS SYLVINY MATKY

Tsssssss... No to snad...

SYLVA

No že třeba nemohou spát, trpí úzkostí... Dobrou noc, mami. A vezmi si půlku hypnogenu.

MATĚJ

Jako by to SYLVA říkala jemu, hledá prášky.

Nojo, jenže kam jsem ho včera v noci dal?

K siluetě SYLVY za oknem, která se protahuje a pak hledí do nebe.

Fakt půlku? Bude to stačit?

Najde je, ulomí půlku a zapije...

DRUHÉ DĚJSTVÍ

MATĚJ, JASŇAČKA, KLADÍVKO, BARČA, MINORIČ, VOKATÁ, MARTA

Redakce Šprochu

MATĚJ je rozvalený na židli. Zběžně listuje v posledním čísle Šprochu. Fotograf JASŇAČKA, nohy na stole, si zálibně prohlíží svůj fotoaparát, kouká do hledáčku, zaostřuje, cvaká, fouká na objektiv, čistí ho štětečkem...

MATĚJ čte titulky.

MATĚJ

Nahé zadnice svítily do tmy. Dominu Ernu macochisté milují. Moderní upíří sají vaši energii. Reportér Šprochu rozmotal klubko čínské mafie.

Odhodí plátek na stolek, JASŇAČKA po něm sáhne.

JASŇAČKA

Ukaž? No jasňačka! Taky dobrý. Hele tohohle „mafíána“ jsem fotil já. A protože Fretka žádný klubko čínský mafie nerozmotal, jen si to vycucal z prstu, vzal sem prvního šikmovokýho, kerýho sme potkali na Václaváku. Vole, nejspíš to byl Japonec, urkitě nákej turista. Měls ho vidět, jak se mi před foťákem šklíbil. Netušil, která bije. A víš co. Jak voni milujou focení, tak si pak zase fotil mě, no vole držel sem jak beran, aby neměl náký podezření...

MATĚJ se zmítá mezi znechucením a profesionálním uznáním.

MATĚJ

Takovou věc ty klidně uděláš?

JASŇAČKA

Jasňačka. Hele já jsem jenom cvakal. Na co ukážeš prstem, to ti vyblejsknu. Já ty vaše kydy nesleduju.

Nečíst. Zásadně nečíst. Je to votravný a nebezpečný. Jo! sháněla tě tu pani Vokatá. Nějaká léčitelka. Ty – víš co. Jestli bude výživná, tak bych ji na tvym místě urkitě bral. Furt zápasíš s nedostatkem nápadů...

MATĚJ se naježí ale než stačí kolegovi odseknout, vchází šéfredaktor KLADÍVKO. Sedne si MATĚJOVI na stůl.

KLADÍVKO

Takže, milej kolego, uděláme si ve věci jasno.

Kouká do svých papírů. Mezi řečí nervózně poťukává propiskou o stůl – nebo jiný projev šéfovské nespokojenosti.

Z tvých posledních návrhů jsem si vybral jen reportáž z pitevny. Jinak - bída. Pobodal manželku! Já se ti divím. To je furt dokola. Fakt už nezáživný. Naši čtenáři chtěj pořádný mordy, domácí zabijačky jsou pro ně už zivačka. Chtěj skandály a šokující sex. Super bouráky, dojáky, ufouny a zázračný léčitele. Sexuální poradnu – co s erotomankou, jak si nechat zvětšit penis... Chtěj ksichty z politiky a šoubyznysu a jejich průsery a vejšplechty. Hele, jestli seš nad tím povznesenej, tak si jdi smolit články do nějaký krasodušský tiskoviny pro int'oše.

MATĚJ

Měl bych dost dobrej matroš s jednou léčitelkou, s tou slavnou... tou... nooo...

JASŇAČKA mu za zády KLADÍVKA napovídá, ukazuje si na vykulené oči

Vykulenou? Jo Vokatou. A chci vytěžít chovatele jedovatejch hadů...

KLADÍVKO

Fajn. Když to bude ekšn... Chtělo by to ale i přidat dojemnou píplstory. Kdyby tak nějaká ta jedovatá mrcha uštknula důchodkyni – no zapátrej. No tak co máš ještě v rukávu?! Dál dál...

MATĚJ

Jo a jedna moje známá má prej nahrávku ze záhrobí. To teď dost frčí. A my to eště neměli!

KLADÍVKO

Hmmm... A to je všechno? Tak podívej. Fretka mi dodal na dvacet námětů. Vod čínský mafie až po sado-maso salón. Jak daleko jsi s tím prodlužování penisů?! Už dva tejdny to z tebe taham. A cože máš s tím záhrobím? To zní slibně. No hlavně to nepřepískání, ať se nám nějaký blbouni zase nesmějou. Lidi jsou důvěřivý dost, ale že by až tak... Máš nahrávku, jo? Video?

MATĚJ

To ne. Jen zvukovou.

KLADÍVKO

Slabota. Lidi chtěj vobrázky.

JASŇAČKA

Pochechtává se, vědom si své šikovnosti.

Ale jo. Vobrázky budou, šéfe.

KLADÍVKO odejde s gestem: ať to švihá!

Vloudí se vyplašená BARČA. MATĚJ už zase sedí u počítače, přepisuje z diktafonu se sluchátky cosi do počítače, nevěřicně se šklíbí. Slabikuje:

MATĚJ

... chci do Ev-rop-ský-ho par-la-men-tu, protože si mys-lim, že mu mám co na-bíd-nout...

JASŇAČKA

Taky dobrý.

JASŇAČKA předvádí rukama vzduť hruďník, kroutí zadkem...

MATĚJ periferním viděním registruje Barču, pokyne jí s pohledem na obrazovku, aby si sedla. Poznamená k ní s pohledem na obrazovku:

MATĚJ

Tě vostřim, Barčo. Dolly Buster, víš? Nabízí se Evropě.

BARČA krčí rameny, tuhle dámu nezná, mlčí, prohlíží si redakci.

Vo co gou?! Vymáčkni se, ju? Buď trochu ekšn.

BARČA je necitlivou pobídkou znejistěna.

BARČA

Přinesla jsem ti tu nahrávku.

MATĚJ

Skvělý! Tak sem s ní! Ukaž... Když se to šikovně napíše... Jurodivci budou na koni. Psali to ve Šprochu, řeknou. Vozvou se další kontaktážníci se záhrobim – hele, tyhle věci se nabalujou jak sněhová koule. Vědci budou protestovat, vodborníci se vyjadřovat. Udělám k tomu anketu na hřbitově... Nebo radši v krematoriu? To bude maso! Natáhnem tu duchařinu do seriálu...

Zahraje si vysněnou scénku s fiktivním KLADÍVKEM:

No vida Matěji, tak ses konečně chyt. Tohle je v oukeji. Skvělá ujet'árna! Víš, že nám stoupl náklad?! Zasloužíš si mimořádnou odměnu. ...

Normálka šéfe. Nápad. Takovejch mám!

JASŇAČKA se pochechtává, cvičně si scénku fotí. BARČA během té řeči vyndává z tašky toaletní papír, placatici s rumem, pestrý hadr ze sekáče, nakonec malý přehrávač.

Přichází MARTA, nikdo na ni nemá čas.

MARTA

Matěji, potřebovala bych s tebou mluvit.

MATĚJ

Jéžiš, co ty tady, Marti... Teď?! Vo co gou? Ale rychle.

MARTA

To je složitý. Tady radši ne...

Všichni na ni najednou koukají, čekají co řekne, tak nakonec vypálí:

Jde o ...O Velkou Lásku.

JASŇAČKA

Taky dobrý.

MATĚJ

Hele love story to není téma pro Šproch. Leda by to byli VIP nebo nějaké celebrity. Kdo koho miluje?

Marta hledí nechápavě, trochu znechuceně, neodpoví mu.

BARČA

Ty ses s ní už také setkala?

MARTA

Ty taky?! No ale to je úžasný!

Dají hlavy dohromady a o něčem nadšeně repetí, není jim rozumět, gestikulace vyjadřuje ke komusi obdiv.

JASŇAČKA

Dilem vyjevený, dilem pobavený.

Taky dobrý. Eště lepší.

BARČA

Musíme se brzy sejít!

Dává MARTĚ kartičku, píše něco na zadní stranu. MARTA šťastně přikývne, odchází.

MATĚJ

Děvčata, vo co gou? Marti! Až doma. Doma to vyřešíme! Nerozumím. Ničemu nerozumím. Nerozumím, ale jedu, jedu, jedu... Bez chlapů by se civilizace zasekla. Ženský! Typický ženský!

BARČA

Doufám, že jsem to... Hlavně jestli...

MATĚJ k BARČE, která ho moc nevnímá.

MATĚJ

Velká láska! Co to může bejt za chlapa? Že by ten Bartoška? Holt riziko povolání. Motáme se kolem celebrit a...

BARČA

...jsem vzala tu správnou... Uf. Tady je!

Zakládá kazetu. Mačká tlačítka, páska šumí.

Ještě než jsem šla, tak to tam bylo! Počkej, teď, teď...

BARČA chce nahrávku po prvních zvucích stopnout, ale MATĚJ jí zadrží ruku. Chvilku se přetlačují.

HLAS OPILÉHO SOUSEDA VANIŠE

Voni mi nevěří! Ale já jim ukážu... Jednou se budou divit. Jednou... (*zpívá*) Jednou dvakrát, dám si zahrát, potřetí se budu smát. Inualééé jaro abys věděla, jedna vlaštovička nedělá...

MATĚJ

Takže v zahraničí je veselo! Tak to se máme na co těšit.

JASŇAČKA

Zas nějakej výživnej matroš, že jo? Jestli vono by to nechtělo vobrázek.

BARČA

...starej Vaniš, no. Šel zrovna z Růžku. Ale ten hlas z astrálu tam původně byl! Holt se nějak ztratil. Viš, ONI si možná ani nepřejou, aby se tyhle kontakty se zemřelejma nějak zveřejňovaly...

MATĚJ

Kdo? Kdo si to hernajs nepřeje?

BARČA ukazuje palcem nahoru ve známém gestu.

JASŇAČKA

Vláda? Poslanci?! Biska? Ale to je omezování svobody tisku!

MATĚJ

Všechno se musí zveřejnit!

JASŇAČKA

Jasňačka!

BARČA

Bytosti z astrálu.

MATĚJ

Si to nepřejou?

JASŇAČKA

Tak to zaspali dobu. Každý se chce dneska zviditelnit!

MATĚJ

Hele a máš na ně kontakt?

JASŇAČKA

Cpe se Matějovi k počítači a ťuká do klávesnice. Nic nenachází, vrtí nechápavě hlavou.

Nejlíp e-mail. Hele, necháme je vyhledat Googlem, musí mít webovky.

BARČA

Klopí oči, blouznivě se usmívá.

No... asi ano.

JASŇAČKA

Tak to s nima paninko nějak domluvte. Mají tiskovýho mluvku, ne?

BARČA se nechytá. Chvíli poslouchají jen šumění pásky, pak ulicí přejede auto, zdálky zazvoní tramvaj – zvuky nočního města. MATĚJ je poslouchá posměšně, ona zahanbeně.

MATĚJ

Hmmm. Takže se spojení s astrálem nepovedlo, že jo. Barčo, kdyby to bylo poprvé! A já vůl to nahlásil jako téma do příštího čísla! Co teď? Leda... Hele když budeš pěkně zticha a necháš mě pracovat... Stačí, když mi řekneš, co na tý pásce bylo. Já ti budu jako věřit. ... Anebo víš co? Radši mi nic neříkej. Já už něco... Šéf by mě zabil, kdybych to teď nenapsal.

K JASŇAČKOVÍ

Kolego, cvakni mi ji párkrát... tááák... eště ten magneták ...

JASŇAČKA fotí schlíplou BARČU. MATĚJ K BARČE:

Tak přece trochu spolupracuj! Vyprs se. Zatvař se záhadně, no, no tak, to už je lepší. Vztáhni před sebe ruce, jako ty sochy od Zoubka.

Předvádí vztažené ruce. BARČA se nejdříve neochotně pitvoří, ale pak pózování přijde na chuť.

Budeš pak celej tejden celebrita! Co by za to daly ty tisíce upozaděných, kterých si noviny nevšimnou a píšou o nich nejvejš jako o daňových poplatnících nebo o cílových skupinách.

K JASŇAČKOVÍ

Kolego, vyblejskneš mi k tomu na hřbitově nějaký pěkný náhrobek? A víš co? Uděláme zejtra v krematoriu anketu mezi pozůstalejma – dovolte malou otázku, byl už ste někdy napojenej na nějakýho nebožtíka? Co říkal? Jak vypadal?

JASŇAČKA odloží foťák a naznačí krácející zombii.

MATĚJ šaškuj s diktafonem, pak se zklidní a zaťuká si na hodinky.

Tak – to je pro dnešek všechno. Barčo, promiň, musíme se rozloučit. Přejde mi na interwivárium jeden podnikatel z léčitelství branže. Dorazím tě zejtra.

BARČA

Chytá ho za rukáv.

Ty, Matěji, ani ses nezeptal, jak to dopadlo s tou mou aurou!

MATĚJ

Reaguje ledabyle, rovná si na stole věci, dává kazetu do diktafonu, připravuje se na návštěvu.

No jo. Jasně. Tak jo. Tak jak to hernajs dopadlo s tou tvou aurou?!

BARČA

Mám jí zlatou! A Minoričovi to můžu věřit. Je to nejlepší senzibil ve střední Evropě.

JASŇAČKA

Má jí zlatou! Taky dobrý.

BARČA

Strká magneták do tašky, vytahuje zrcátko a hřebínek.

Jenže zlatou mívají třeba světci a vůbec vyvolení, takže...

Přečísne si vlasy, pak prsty jakoby čechrá auru. Prohlíží se v zrcátku, dělá na sebe vznešené, duchovně povznesené grimasy. Odejde, zrcátko zapomene na Matějově stole.

JASŇAČKA zagestikuluje: jdu vyfotit na hřbitov náhrobek a zmizí.

Přichází MINORIČ, hned u vchodu vytáhne virgulku a testuje prostor. Jede podél zdi, nad podlahou atd. Při řeči ukazuje neviditelné zóny a dračí žíly. Redaktora si všímá okrajově, je soustředěný na svou práci.

MINORIČ

Tak takhle zaneřádnou cimru jsem už dlouho neviděl. Tady máte jednu silnou zónu, tady žíla, druhá žíla a tadyhle se vám to kříží... Chlape, dyť vy si tady koledujete vo rakovinu!

MATĚJ

Tak to jste vy? Jak děláte ty odšťavňovače...

MINORIČ

Odšťavňovače?! Od-sti-ňo-va-če! Říkejte se mnou – od-sti-ňo-va-če! Ještě jednou a nahlas!

Matěj jen pohyboval rty, ted' slabikuje s Minoričem nahlas, jeho velitelským způsobem se těžko odolává.

Minorič jméno mé. Senzibil, léčitel, biotronik, jasnovidec.... Mám dobré výsledky v léčení rakoviny, AIDS, dělám poruchy imunitního systému a vyvíjím ty odstiňovače. Moc se neuculujte, to víte že sou patentovaný! A účinný. Kdo osolátor nemá, úplně zbytečně si ničí zdraví.

MATĚJ

Jo tak o vás jsem už slyšel. Nejlepší senzibil ve střední Evropě, říká se. Vidíte auru... Má ji zlatou! Barča?! Fakt jo? Takže od-sti-ňo-va-če. No to je nakonec jedno. Šéf říkal, že je to výživnej matroš. Že lidi tyhle zóny chtěj, že to letí.

MINORIČ

To víte, zdraví je priorita. To by chtěl každej – zdraví. A přitom je všude takovýho svinstva! Tyhlety zlomy a anomálie, prameny, navíc voda v trubkách, do toho radiový vlny, elektrické smog, kosmický záření a chemie a navíc ty škodlivý geny! Ted' to maso! Mléko! Navíc vysílače, mobilní telefony, ty zase dělaj rakovinu v mozku a do toho ty doktoři...

MATĚJ

Nahrává jeho řeč na diktafon.

Dost hustý, když vás tak poslouchám.

MINORIČ

Naštěstí už dneska máme Osolátor.

MATĚJ

Osol... Osol? Osol co. To znie akosi slovensky.

MINORIČ

Oso-bní izo-látor. Bní pryč, izo pryč. Oso-látor. Předvedu.

Vytáhne stříbřitou karimatku

Trpíte stresem, bolestma hlavy, pocením nohou, studenejma rukama, únavou, špatně spíte, špatně jíte, klouby v čudu, vysokej cukr, máte deprese, žlučník, ledviny?

MATĚJ na všechno horlivě přikyvuje.

To jsem si moh myslet. Takže to chce odstiňovat, stínit a znovu odstiňovat. Položíte si tohle pod postel nebo prostě tam, kde potřebujete odstínit, a jste v bezpečí. Totiž skoro všechny zdravotní potíže mají na svědomí dračí žíly. A víte co, redaktorskej? Já vám jeden Osolátor věnuju. Vyblejskněte si ho do toho vašeho Šprochu. Panebože! Dybyste viděl, co mi lidi píšou! To by jeden plakal. Je to dojemný. Pomáhá to, to mi věřte.

MATĚJ

Zkoumá nedůvěřivě karimatku.

Jak jste na to vůbec přišel?

Směřuje na něj diktafon.

MINORIČ

No jak jak. Pokusem a omylem, že jo. Myslíte si snad, že to ty vědátoři dělají jinak? Zkoušel jsem to a ono, různý materiály, deset let jsem na tom makal, až jsem na to kápnul. Je to patentovaný. Nemyslete. Kupujou to i doktoři! Tajně. Aby je nevyloučili z lékařský komory.

MATĚJ

Panebože! Kde to žijeme? Můžu to všechno takhle napsat?

MINORIČ

Ne-e. Všechno ne. Helejte, já vám to zkouknu a domluvíme se co pustit a co ne.

MATĚJ

Tak to by nešlo. Víte, tisk je svobodnej. Tohle se podobá cenzuře a ta už byla dávno zrušená. A pak, snad si za tím stojíte, ne?

MINORIČ

Stojim, stojim. Jenže člověk toho nakecá... Chlape, já vám dal Osolátora v hodnotě tří tisíc káčees. Takže se snad za to můžu kouknout na to, co vo mně chcete napsat! Dyt' jsem firma! Podnikatel! Kdybyste poškodil mou značku, mí dobrý jméno... Víte, že sou na to zákony!

MATĚJ

Ale nojo! ... nakonec... Nemusí to přece nikdo vědět. Zejtra to napíšu a dám vám vědět, abyste to jako vodsouhlasil.

Podají si ruce, MINORIČ odchází. MATĚJ manipuluje s karimatkou. Dává ji na zem na různá místa, nakonec se karimatkou opouzdří. Jenže takhle se nedá pracovat, nemůže psát. Zápasí s tím technickým problémem.

Přiběhne BARČA, rozhlíží se, něco hled.

MATĚJ škádlivě:

Byl tu ten tvůj Minorič!

BARČA

Zasažena informací musí usednout.

Páni! A co říkal?!

MATĚJ

Ále...

MATĚJ zamotaněj do karimatky ukazuje bradou na zrcátko. BARČA po něm radostně sáhne.

BARČA

Tedy je! Moje aurový zrcátko!

MATĚJ

Aurový zrcátko? Zas nějaká vymoženost!

BARČA

Totíž... No někdy v něm auru vidím. Ne pokaždý, to ne! Musím nejdřív projít takovým jako očistným rituálem, víš?

MATĚJ

Jasně. Vopláchneš se a pak na to vlítneš.

BARČA

Co to děláš s tou karimatkou?

MATĚJ

To není karimatka, ale osolátor. Vod toho tvýho Minoriče. Vochraňuje před všelijakejma zónami a před zářením z vesmíru, ze země, ze spotřebičů, hele a možná že i před blbounama. Jenže! Musel bych jich

naklást na zem nejmíň šest, aby to záření na mě nemohlo. Protože ty mrchy zóny jsou prakticky všude.

Odmotá karimatku a předvádí, jako předtím MINORIČ, kde jsou škodlivé zóny, ale v jiných místech.

Sleduj. Tady je jedna ta potvora, tady leze ze země zas něco jinýho, taky vošklivýho, tadyhle někde se to kříží a to je teprve hukot, a do toho švihá kosmický záření! Tak mě napadlo, že když se do toho odšťavňovače zabalím, tak to ke mně nemůže, jsem prostě celej odšťavněnej.

Nenápadně dorazí KLADÍVKO a s pobavením je poslouchá.

BARČA

Hmmm...

prohlíží si se zájmem karimatku. Načež se věnuje svému zrcátku a vysvětluje:

Hele, dívám se na sebe... no hodně dlouho. Ale mezi zrcátkem a obličejem musí hořet svíčka, víš? Pozoruju se třeba hodinu a myslím přitom na vyšší bytosti. No a pak se v jedné chvíli začne moje tvář měnit, ... to ti je úžasný, děsivý...

MATĚJ

No jo, tak to si užiješ! Já když byl malej a čuměl jsem do zrcátka, tak mi naši říkali, že se mi v něm ukáže vopičí prdel... Já ti na ni byl tak zvědavěj! Zkusím to s tou svíčkou a budu na ni myslet.

BARČA

...a kolem hlavy mám nějakou zář, no prostě auru.

KLADÍVKO

Tak Matěji, mám další typy. Večer jdi s Jasňáčkou do striptýz baru, uvádějí v premiéře nové číslo, nějakou uměleckou soulož či co. Ale hlavně – konečně vtevřeli první hodinovej hotel v Čechách. Tady máš na ně kontakt. Nabízejí nám jednu reklamní hodinu zdarma.

Dává MATĚJOVI papírek.

Vlítni tam a něco menšího z toho udělej. A víš co? Voprubni to tam u nich třeba s manželkou nebo s nákou roštěnkou, ať víš, jak mají fortelný postele a vůbec, vo čem to je. Víš že si má reportér všechno

osobně ověřit, vyzkoušet!

Pochechtává se. Prohlíží si kriticky BARČU, ale pak ten nápad zavrhne – s touhle určitě ne.

MATĚJOVI zvoní mobil, volá Marta, je slyšet i její hlas

Hlas MARTY

Matěji, kdy dneska přijdeš? Včera jsem už spala, ráno jsi brzy vpadl. Stalo se tolik věcí, měli bychom to spolu probrat.

MATĚJ

Do mobilu, poněkud podrážděně.

To už máš doraženýho toho Bartošku? Už víš, jak je to s těma brejlema, je to součástí jeho imidž nebo to dělá jen tak? Marti, já mám teď děsně práce.

Ke KLADÍVKOVI

Šéfe, nějak se mi ty úkoly hromadí. Mám dělat dřív to prodlužování penisů nebo spíš to záhroří? Senzibila, hodinovej hotel nebo reportáž z pitevny? To už je na hlavu.

KLADÍVKO

Tak na hlavu jo? No jen si představ, že by nějakýmu hovňouskovi – účetnímu nebo lopatřákovi řekli, hele kámo, jdi si zadarmo... Co zadarmo! Za tučnej plat zašukat – dáma promine – do hodinovýho hotelu. Hned by tam mazal! No a kdyby tě náhodou, pro celkový vyčerpání šoupli do cvokhausu, můžeš si tam stříhnout pátrací reportáž ze života cvoků. Prostě furt seš na koni, ze všeho profituješ. To je profese! Chlape važ si toho. Seš hlídacím pes demokracie! Svědomí národa... jak se říká (*odává trochu nejistě, hledí přitom stranou.*)

Matěj přitom nervózně a s provinilým úsměvem oddálil od ucha mobil, jsou slyšet nějaké nezřetelné výčitky Marty

MATĚJ

do mobilu, mrkne přitom na šéfa

Tak už se nezlob, Marti! Poslyš nešla bys se mnou zkouknout hodinovej hotel? Práce i zábava

v jednom. Můžeme všechno probrat – potom. Nebo před tím?

MARTA

Hodinovej hotel?! Nerozumím. Matěji, našla jsem si nové přátele. Odpoledne s nimi mám...

MATĚJ

Tak fajn. To je moc dobře, Marti.

BARČA

Hledí na hodinky

No už v pět. Matěji, řekni Martě ať nezapomene vzít...

MATĚJ ji nonverbálně odbývá - neruš

MATĚJ

Dobře, dobře, já to беру. Nemůžeš. Tak to probereme večer, Marti. I když... Do prčic! Večer dělám reportáž z toho striptýz baru. Uváděj novinku, nějakou uměleckou soulož či co.

MARTA chce něco říci, MATĚJ znepokojen otráveným KLADÍVKEM mobil vypne.

KLADÍVKO

KLADÍVKO mluví o BARČE, jako by tu nebyla

To je ten tvuj kontakt se záhrobím? No, ta na to tedy vypadá! Ale jo, jen ji vytěž, třeba pustí šťávu. Jen tak dál, maladěc. ... Ehm.

Po slově maladěc začne se zastíracím kašlem. Ale MATĚJ už se chytil do své obcese - zazní budovatelská píseň. KLADÍVKO si nasadí na hlavu papachu s rudou hvězdičkou, šaškovsky salutuje. MATĚJ se snaží přízrak rozehnat, ví, že je v jeho hlavě. KLADÍVKO odhodí papachu a řekne na odchodu civilním hlasem.

Hele a ať je to suprový. A napiš to ekšn.

Odchází. Barča se courá za ním, dělá mu za zády pošklebky

MATĚJ

Kaněšno, tvarišče.

Vrací se BARČA, která si v redakci pro změnu zapoměla magneták. Dává gesty najevo proč se vrací, MATĚJ jí ho podává. BARČA pak už neodejde, její zájem upoutá nová návštěva.

Přichází VOKATÁ, rozhlíží se.

VOKATÁ

Jsem tu dobře ve Šprochu?

MATĚJ

Da, da. Spíš v obchodáku. Koho hledáte? Jeden sem, druhý tam, dva pryč, jeden dovnitř.... Tady se nedá pracovat! Vlastně yes, yes. Zas blbě. Jawohl!

VOKATÁ na tu řeč nereaguje, začne rovnou předvádět své schopnosti. Přistoupí k BARČE a zadívá se jí do očí.

VOKATÁ

Pálí vás žáha, že jo? A něco vidím v mozku. Něco, co tam nepatří.

MATĚJ

Seno? Knedlík? To bude brouk. *Prozpěvuje:* Nech brouka žít...

VOKATÁ

Pojďte sem. No sem – blíž ke světlu. Ukažte se mi. Tááák...

Bere do dlaní Barčinu hlavu, natáčí si ji, studuje oči. BARČA je fascinovaná, ochotně spolupracuje.

Dobrý je to, já se překoukla. Teď už to vidím, je to jen prasklá žilka v mozku. Ale pozor, záda jsou špatný. A levá ledvina ... prakticky nefunguje. Pravý játro taky nic moc. Duhovka holt všechno prozradí.

MATĚJ

Moh bych taky?

Vystřídá Barču, ta nadšeně přihlíží.

VOKATÁ

Člověče, vy na ty žvejkačky dojedete! Z toho jsou nádory, to nevíte? V dětství zlomená noha, že jo. Nějak vám to špatně srostlo...

MATĚJ

Noha ne-e. Žebro. A srostlo mi dobře. A ne v dětství, ale před rokem.

VOKATÁ

Ukažte?

Zkoumá mu ještě pozorněji duhovku

Nojo. Máte pravdu. Je tam vidět žebro. Na levé straně, že?

MATĚJ

Na pravý. Ste se překoukla, pani Vokatá...

Vyplivuje žvýkačku, prohlíží si ji – z toho že jsou nádory?

BARČA

Tak to jste vy! Já vás viděla v televizi v tom pořadu té zpěvačky, té té Kostějové.

Přichází věčně poletující KLADÍVKO, předloží Matějovi nějaké lejtstro a ukazuje na něm místo hodné pozornosti, přitom ale se zájmem poslouchá Vokatou.

VOKATÁ

Nojo, copak Kostějová, ta měla rakovinu. Víte to.

KLADÍVKO

Madam, že se tak ptáte! Jste přece ve Šprochu. My tu držíme prst na tepu doby. Víme všechno. Víme svý. Samozřejmě, že jsme o tom psali! Ulovili jsme i snímček z nemocnice...

VOKATÁ

Dost ji ti doktůrci zrasovali! Víte jak to chodí. No ale s mou pomocí to nakonec zvládla. Tak je mi holt vděčná. Pozvala mě do svého pořadu s dalšíma celebritami, jenže znáte to. Televize! Mocné to médium! Takže mě teď obléhají nemocní, dokonce i takoví, co jsou v posledním tažení! Je mi těch lidiček moc líto, ale to víte, každého vzít nemůžu. Tak si holt vybírám.

BARČA

Ale jak? Podle čeho si je vybíráte?

VOKATÁ

No asi jako teď – podívám se do voka, teda jako na duhovku a hned vidím – má naději, nemá naději. Beznadějný neberu, to dá rozum. To by mi kazilo reputaci.

MATĚJ

Nápad! Takovejch mám. Paní Vokatá, a co kdybyste pro nás dělala takovou poradnu – diagnóza a léčení na dálku. To teď docela frčí. Vlastně nebudete muset ani léčit, všechno se to s prominutím vodžvaní od stolu. Platíme slušně.

KLADÍVKO

Tak v tomhle kolegu rád podpořím. Máte moje požehnání.

BARČA

A moje taky!

Nikdo jí o požehnání nestojí.

VOKATÁ

Když já nevím. Ještě nikdy jsem to nedělala. A taky – třeba nejsem dost fotogenická!

JASŇAČKA

Profesionálně si ji zblízka prohlíží.

Madam, vy asi neznáte zázrak jménem Photoshop. Tuhle bradavici vyzmizikuju, vygumuju kruhy pod očima, zesvětlím jaterní skvrny, uberu hmotu v pase, přidám ji v prsou...

VOKATÁ se nejdřív urazí, ale pak se rozhodne všechno v tak vstřícném prostředí tolerovat a koketně se nakrucuje.

KLADÍVKO

Mezi námi – my se na vás nebudeme zlobit, když se někdy v té diagnóze a radách našim čtenářům malinko seknete. To dá rozum, že když je to takhle na dálku, tak to stříhnete jen vod voka, paní Vokatá. A kdyby si někdo stěžoval, tak víte co.

Udělá gesto zašantročení, ztopení lejstra, event. Roztrhání

VOKATÁ

No zatím jsem diagnostikovala hlavně z voka, ale já to samozřejmě vycejtim i na dálku. A když mám navíc před sebou dopis toho dotyčného...

Vezme se stolu lejstro, přitiskne si ho k čelu, předstírá jasnovidné čtení...

„plácnou si“

BARČA

Já se z toho nemůžu vzpamatovat, že vás takhle vidím... Na živo! Víte - jak jste říkala něco o tom mém mozku... Mohly bychom to spolu nějak odblokovat?

VOKATÁ

Proč ne? Nakonec. Tady pan redaktor by tu léčbu mohl pak vylíčit v nějakém článku...

MATĚJ krčí nerozhodně rameny. Má už všech požadavků dost, dostavila se únava.

Spokojený šéfredaktor s gestem: ať to švihá, odchází. Martin se upravuje, sbalí se a vyráží na reportáž do striptýz baru.

Scéna se zatmí. Opuštěná redakce – noc.

Rozetmívání do jednoho z následujících dnů. Přiloudá se MATĚJ. Chce začít psát, ale položí na chvilku hlavu na stůl. Do redakce nakoukne SYLVA, MATĚJ zvedne hlavu a sáhne na klávesnici. Poznává sousedku.

SYLVA

A jéje! Sousedo! Tak vy jste redaktor tady toho plátku? To jsem tedy netušila! Tak to koukám!

Štítlivě drží v prstech Šproch. MATĚJ přikyvuje.

Nepsal jste náhodou ten článek o jakémsi Osolátoru?

Přichází BARČA s VOKATOU, už se spřáhly, mají společné tajemství. MATĚJ je vidí nerad, co zas budou chtít? Zatím si všímá jen sousedky SYLVY.

MATĚJ

Jdete si pro kontakt na výrobce, že jo? Tak to vám schvaluju. Kam já jsem tu jeho vizitku dal?

Hledá na stole, všude má binec, spadne mu na zem osolátor – karimatka, SYLVA ji odkopne. Pobouřená BARČA ji zálibně zvedne a začne se jí omotávat, VOKATÁ osolátor „testuje“ se zavřenými očima a vztaženými rukama nebo jinak podobně – jurodivě. Ty dvě vytvoří duchovní, soustředěné sousoší

SYLVA

Nic nehledejte. Já tu pitomou karimatku za tři tisíce mám. Tedy koupila si ji moje matka. Člověče, co jste to napsal za lži! Budu žádat dementi těch dementních informací. A finanční kompenzaci.

MATĚJ

Copak, copak...vono vás to neodstiňuje?

SYLVA

Poškozenou stranou je matka a další starší dámy z jejího okruhu. Details s vámi ale probírat nebudu! Nejste v tomto ohledu kompetentní, navíc se dá počítat s vaší předpojatostí, eventuálně s finanční participací... Vlastně proč s vámi ztrácím čas? Zavolejte mi odpovědného... no nejlíp šéfredaktora.

MATĚJ

telefonuje

Šéfe mám tu problém. Mohl byste zajít?

Spiklenecky k SYLVĚ – jako fórek:

Už aby zašel.

Šéf zřejmě nemá čas ani náladu.

Nojo, ale je tu taková paní a říká takový slova. No jaký. Dementi, details, kompetentní, předpojatý, participace...

K SYLVĚ

Už se žene. Odpovědnej sice není, zato je šéf.

KLADÍVKO přichází s velkým šanonem. Mluví s posměšnou zdvořilostí.

KLADÍVKO

Madam, rád vás poznávám. Jak jsem slyšel tuhle známou písničku, no to o těch dementech... hned jsem si řek – a zas nám to ve Šprochu jiskří! Než začneme jednat a rozebírat co vás tíží, dovolte, abych vás zasvětil do věci. Takže tohle je šanon na žaloby, právní spory, stížnosti, prostě chlívček pro poškozené strany. Zaměstnáváme drahého právníka, který se tím vším baví. Jestli máte nějaké stěžovací lejštro, sem s ním.

Otevře jí před nosem šanon, SYLVA znechuceně couvne.

MATĚJ

Stejnak. Ty dámy poškodil, jestli vůbec někdo, výrobce těch odstíňovačů. Nikoliv náš časopis.

SYLVA

Udělalí jste tomu šejdíři reklamu!

BARČA

Lidičky, mě to odstiňuje!

Zamotává do karimatky Vokatou, aby si výrobek vyzkoušela.

KLADÍVKO

No tak vidíte! Třeba to neumíte používat! Víte jak to je – milá dámo? My nedělali žádnému – jak ošklivě říkáte – šejdíři – reklamu! Nás prostě jen zajímají nové trendy v podnikání!

Spiklenecká neverbální komunikace mezi KLADÍVKEM a MATĚJEM.

VOKATÁ

Ano ano! Cítím blokaci vesmírného záření, jsem zbavená působení špatné energie a škodlivých, jsem zbavena...

SYLVA

Poznamená k VOKATĚ, ale pak už ji ignoruje:

...rozumu.

Pánové, já vás totiž dlouhodobě sleduju, víte? Dělán si dokonce takové analýzy textů ... Tak například ve včerejším čísle máte na straně tři třikrát slovo trhavina, dvakrát smrt, dvakrát mrtvola, čtyřikrát masakr a třikrát zloděj. Dále jsem tam našla: omráčili je kladivem, byla to hotová poprava, mrtvola bezdomovce, pitva. Hořelo auto. Kradl sololit. Tříštivá zlomenina, pohmožděná hlava, vězení. Na čtvrté straně jsou frekventovaná slova válka, bombastický, jedové polínko, lapka, ztloukl, nepřežila, mladík boural, kradl židle, lupič. Zprávy z Moravy zabírají jen půlku stránky, pod nimi je reklama na erotické pomůcky, přesto jste na tu půlku nacpali – venčil zabijáka, píchal si drogu před školou, podplácel šperkem policistu. No a zřejmě aby byla nějaká legrace, je tu i článek: přečůral Avii i s plachtou.

KLADÍVKO s MATĚJEM se přitom dobře baví, BARČA jen kulí oči ale VOKATÁ je blažená v bezpečí karimatky. Zkouší v ní chodit, opatrně si sedá...

KLADÍVKO

Madam, kdybychom někdy potřebovali podobný monitoring, rád bych vám nabídl tento džob. Nač zaměstnávat firmu, když máme čtenáře, kteří tak pozorně sledují skladbu a vyznění našich článků. Moc jste mě potěšila, a snad se neurazíte, dokonce i pobavila. Jak jste to říkala? Bombastický, jedové polínko, lapka, ztloukl, nepřežila, mladík boural, kradl židle, lupič... Teda to je maso!

SYLVA

Jenže moje matka... Vaši čtenáři...

Rozhlédne se kolem a mávne rukou nad tím panoptikem. Vyjevená BARČA, bláznivka VOKATÁ, cynický šéfredaktor KLADÍVKO a uštvaný soused – MATĚJ...

Všichni kromě KLADÍVKA odejdou. Ten cítí, že potřebuje panáka. Vezme do ruky láhev vodky, zazní častuška, KLADÍVKO se zasní, otevře láhev, přičichne si, stojí v pozoru se skleničkou jako vojenský oficír při slavnostním přípitku, ale nenapije se. Pak odšroubuje uzávěr láhve s whisky, nalije si, ležérně se sesuje do křesla, vyhodí nohy na stůl a napije se – do toho zní známá americká písnička.

Přichází JASŇAČKA, výjev ho rozveselí. Taky by si dal skleničku a vyhodil nohy na stůl ale co je „dovoleno bohovi“ ...

KLADÍVKO

Na čem teď děláš?

JASŇAČKA

Nějaký hlasy ze záhrobí. Nafotil jsem zrovna pár hrobů na ilustračky.

KLADÍVKO

Poslyš, ta stěžovatelka mě přivedla na myšlenku...

JASŇAČKA

Stěžovatelka?

KLADÍVKO

No ta... ta jak řikala: třikrát trhavina, dvakrát smrt, dvakrát mrtvola, čtyřikrát masakr a třikrát zloděj...
Nojo tys tu nebyl. Bylo to hustý!

JASŇAČKA

Na myšlenku?

KLADÍVKO

No my jsme tomu Minaretovi opravdu udělali úplně bezplatnou reklamu. To nám tedy uteklo! Hele, stáhni ho o nějaký prachy.

JASŇAČKA

O kolik?

KLADÍVKO

Třicet táců? Asi tak. A vem si z toho pět procent.

Jasňačka odchází a za pomoci prstů počítá, načež si vytáhne kalkulačku, pět procent z třiceti.

KLADÍVKO si nalévá dalšího panáka, tentokrát vodku za tónů častušky.

TŘETÍ DĚJSTVÍ

MINORIČ, JASŇAČKA, MATĚJ, MARTA, BARČA, VOKATÁ

Byt Minoriče.

JASŇAČKA

ChtĚlo by to pohyb. Kde ten chlap trčí? Jo – šéf ti vzkazuje, že to máš udĚlat ekšn a vrazit do toho Ňákou píplstory. Hele víš co jsem se na Ňěj zase domák? Kladívko mĚl jako kaŇdej z nich krycí jmĚno, že jo. JasŇačka. Ale to bys neuhod jaký. ... Kladívoun! Z Kladívka si ho přemenovali na Ňraloka. Asi vĚděli proč. Hele a prej byl napojenej na KGB. MoŇný, že ešĚ je.

MATĚJ

Blbost! VŇdyt' chodí na anglinu, hodlá ve Šprochu podporovat podnikatele, koupil si v Praze vilu – hele tomu se kapitalismus líbí.

JASŇAČKA

A vono se to ŇĚjak vylučuje? Podívej se na sebe! Študoval si ŇĚjakou vědu či co a děláš tu s náma ne-vzdĚlanejma bulvárního šmudlu – jo, kolegáčku, svĚt je postavenej na paradoxech! Hele vole já řek ci-tát!

Gavaril pa ruski a sosal vodku, teď anglicky, sosá whisky...

Zazní motivy staré budovatelské písnĚ. MATĚJ si zacpává uši.

MATĚJ

Ne, teď ne! JasŇačko, nechci nic takovýho slyšet, rozumíš?! Musím v tomhle plátku ješĚ ŇĚjakej čas dělat. Chci si zachovat zdravej rozum.

JASŇAČKA

No jen esli se tadle práce se zdravym rozumem snášejí.

Hele MatĚji, že by se ta reportáž dala shrábnout klid'ánko za hod'ku? Ty to dokážeš, že jo? Moc se s tim

léčitelem osolotárským nemaž.

MATĚJ

Že ty máš zas nějaký melouch? Víš přece, že nesmíme makat pro konkurenci!

JASŇAČKA

Nooo... Tak jo, tak na rovinu – mám ve čtyři fotit na titulní stranu Šmausovku. Zase se nechytáš, že jo? No přece letošní missku! Jenže je to kšeft pro cizozemské časák, takže z toho kouká minimálně dvacet táců. Zvlášť když se pro moje výstavní nádobíčko poodhalí...

MATĚJ

Tak to teda přibrzdí. Minorič tvrdí, že umí léčit rakovinu i AIDS. Jestli je to pravda, zasloužíme se spolu s ním o lidstvo. Jestli není, vodhalíme dalšího vykutálenýho strejce – což je pravděpodobnější a ne tak povznášející, no ale není to snad naše práce – šířit informace o tom, v jakým světě to žijeme?! A pak ten jeho odšťavovač! Do prčic – co když má ta psychologka recht? Co když je to všechno podvod? To bych ho v tom případě s chutí prásknul! Budu psát pravdu, hernajs! Nejsem žádná onuce! Jsem novinář – sakra!

Paroduje hrdiny akčních filmů

Hele, parťáku, teď jsme sehraená dvojka, rozumíš? Deš do toho se mnou, kámo, z toho se nevykroutíš. Potřebuju tě, parťáku. To bude dobrý. Máknem na tom. Jsme jedničky.

JASŇAČKA

Sleduje kolegu s pobavením, pokrčí rameny, povzdychne si, telefonuje.

Lindička? Lindoušku, je mi to děsně líto, ale dneska to nenafotíme. Vyskytly se objektivní potíže. Jaký? No musím akutně do Brazílie. Volám ti už z letiště.

Jakoby k pasové kontrole. – Jo, hned to bude - tak tady je pas. Nic k proclení nemám. Nesahejte mi na foťák! To si nedovolujte! Jsem fotoreportér! –

Lindušku, je to jen na tři dny. Nic zvláštního, budu fotit karneval v Riu. Nechtěj ho kvůli našemu randátku vodložit. Jsou vošklivý, že jo? No jasně. No světový. Super. Jasňačka. Hele a chtělo by to něco něco... Třeba průsvitnou blůzičku na holým těle. No pocem, maminka, jo? No tak je ti šestnáct, a

co má jako bejt? Prej Julča vod toho Romea s nim vyváděla už ve čtrnácti. Normálně ji, víš co. *Udělá příslušné gesto*. A to bylo bůhvíjaký století. Hele dneska už bysme ho prali ve Šprochu jako devianta! No vidíš. Hodná. Jen ať sousedi zíraj.

Vchází MINORIČ s táckem a dvěma hrníčky.

MINORIČ

Tááák, páni novináři, už se to nese, čajíček, ale ne ledajaký. Z kopřiv! Ten vás pěkně vyčistí.... Tak to jste hodní, že jste se rozhodli udělat mi trochu reklamu. Co si budeme namlouvat, bez tisku to dneska nejde.

JASŇAČKA

Jenže každá legrace něco stojí. Náš šéf vám vzkazuje, že máte bejt uznalej. Spravilo by to čtyřicet táců. V tom případě jste ovšem ušetřil za oficiální, smluvní reklamu osmdesát tisíc!

MINORIČ

No ale to přece... Tak vy hned takhle zhurta! Dal jsem vám osolátor – nezapomeňte.

MATĚJ

...je to křáp. Nefunguje. Kvůli vám máme na krku žalobu! S těma prachama, víte... To se mě netýká. To si vyřídíte s kolegou potom.

JASŇAČKA si ťuká na čelo, je naštvaný, očekával podporu.

Tak se pustíme do práce, nač otálet.

Namíří diktafon k léčiteli, reportérskou „ostrou“ intonací:

Takže vy tvrdíte, že dokážete vyléčit rakovinu, AIDS, posílit imunitní systém...

JASŇAČKA začne akčně fotit, krouží kolem nich. MINORIČ pózuje.

MINORIČ

Tvrdit, to bych netvrdil.

Ironický údiv MATĚJE.

Ale jo. Přiznávám, mám tyto schopnosti. Těžko bych spočítal to množství nemocných, které jsem vyléčil. Musím, skromně, pánové, přiznat, že mnozí doktoři jen zírají a nechápou.

MATĚJ

No tak to je pěkné! A dáte mi kontakt na nějakého konkrétního udiveného lékaře?

MINORIČ

Jo tak vy si mě hodláte prověřovat! Tak tohle jsme tu už měli. Ale ty doby jsou naštěstí už pryč. A víte co, redaktorskej, když mi nevěříte, tak toho radši necháme.

MATĚJ

Tak z jinýho konce. Jaká je vaše původní profese?

MINORIČ

Prodával jsem elektrospotřebiče. No a co. Vždycky jsem vlastně pracoval s nějakou energií.

JASŇAČKA

Taky dobrý.

MINORIČ

No co co co... Víte vy vůbec, kolik významných mužů v dějinách, třeba v církvi, mělo původně úplně obyčejné povolání?! Svatej Josef byl například tesař. A svatej František krmič ptáků.

JASŇAČKA

A Máří Magdalena nevěsta. To ale není žádný povolání!

MINORIČ

Nevěstka, pane fotograf. Ale tu bych sem radši netahal.

JASŇAČKA

Fakt jo? Prostá tutka? A tak to já bych ji sem navopak dotáhnul? Taky přece pracovala s energiema.

Naznačí jak, ale ne moc oplzle

MATĚJ

Tak pane Minorič, dáte mi alespoň kontakt na nějakého pacienta, kterého jste vyléčil třeba z tý rakoviny? Máte nějakou statistiku? Zdravotní záznamy...

MINORIČ

Těžko se mi s vámi hovoří. Váš hrubý materialismus mě zavaluje, dusí... Kontakty, kontakty! Nic nechápete.

JASŇAČKA zatlačuje MINORIČE na pohovku, do ruky mu vrazí sáček s bylinami, ukazuje jak se má natáčet, fotí.

MINORIČ

Poslyšte, ale jak se tak na vás...

Vyskočí z pohovky a zkoumá "obal" kolem MATĚJE

...aura je šedozelená, řídká a má špinavě fialová místa... No tak tohle vám tedy nezávidím. Ukažte?

Natáčí si ho, vidí neviditelnou auru a trochu ji prohrabuje.

Ale jo. To se dá spravit. Trochu vás vyčistím. Ale poslyšte, pánové, nejdříve si vyladíme vibrace.

Začne mručet v jednom tónu, dá dirigentsky pokyn, ostatní se s posměšným výrazem připojí, zní to falešně. JASŇAČKA bručení jen naznačí, a znovu tancuje kolem s foťákem.

Soustřed'te se na své třetí oko a pokuste se o jeho otevření. Myslete na ten orgán, který se nám v pradávnu ztratil... Uvidí víc, než naše nedostatečná inteligence.

MATĚJ

pro sebe

Jakápak naše! Mluv jen za sebe.

MINORIČ

Uvedu se teď do jasnovidného stavu a přemístím se do vyšších dimenzí...

Zpomalený, "jasnovidný" hlas. Nacházím se ve specifické hladině, kontaktuji centrální mozek lidstva... Jste celkem v pořádku, ale nějak nemáte rád lidi. Žluč je černá. Napojuji se na nejlepší lékařské mozky světa a ptám se jich: Jakou máte chorobu? ...Celá kostra je v rozkladu, říkají mozky. Drží pohromadě už jen silou vůle.

MATĚJ

Panebože!

JASŇAČKA

Posměšně

Říkají mozky.

MINORIČ

jakoby někomu naslouchal nebo telefonoval

Vopravdu? Takže se nedá už nic zachránit? Kostí nepracují. Jo jasně. Chápu. Vyřídím. *K MATĚJOVI.*
Kostí nepracujou.

MATĚJ

Zeptejte se těch mozků na nějakou terapii.

Zkouší jestli "kosti pracují", opatrně zkouší pohyblivost různých kloubů.

MINORIČ

Vynořuje se Rádce.

Změněným hlasem

Pro vaši záchranu se nedá nic dělat. Jen na ledvinové kamínky byste mohl brát jistou bylinu, bylinku...

MATĚJ

Co se budu se párat s ledvinama, když ten váš Rádce tvrdí, že mám kostru na hadry?

MINORIČ

... je taková malinkatá. Taková hubená, namodralá...

Co se to děje? Chci zpět! Je zde překážka. Vše víří, kolotá, narážím na buňky, na atomy... Ha! Negativní vibrace! Tělo je nemocné, nečisté. Musím je opustit!

Probírá se z transu, nechápavě se rozhlíží, „nic si nepamatuje“. K MATĚJOVI – předstírá, že neví, co říkal.

Nepříznivé zprávy? Ale no tak – hlavu vzhůru! Nesmíte si to tak brát. Tenhle průnik do centrální karto-téky lidstva nemám ještě pořádně vymakanej.

JASŇAČKA

Vy teda válíte. To sem eště nežral.

MATĚJ

Já mám takovej zvláštní pocit... takovej...

Probírá se z určité fascinace tyátrem.

Že jsem tu za vola.

Napjaté nervózní mlčení všech aktérů scény. Každý má o čem přemýšlet. Co teď? Jak pokračovat?

MINORIČ pochopí, že jeho produkce nebyla zřejmě dost přesvědčivá...

MINORIČ

A víte co? Přiznám se, že o publicitu na této „úrovni“ nestojím. Takže sbalte si ten krám...

Sahá po diktafonu, ale MATĚJ ucukne.

JASŇAČKA

Víte, pane Minarete, kolik kořtuje práce řpičkového fotografa? A já ji vodved! To byste se nedoplátil! Helejte, budete mít zadarmiko reklamu navrch jako léčitel, kdekdo bude chtít i tu vaší karimámu, zasypou vás prašulema...

k MATĚJOVI

Kladívko nás utluče, vole. Kladivoun tě sežere. Sem myslel, že máš Minareta líp zmáknutého.

MATĚJ je konsternovaný, zhnusený, načež rezignovaný. Sedí na pohovce, neví co si počít, co udělat.

MINORIČ

Ťuká si na sklíčko hodinek.

Pánové, je mi líto, víc času vám nemůžu věnovat. Přídou mi klienti. Nepovedlo se, to se stává. Třeba se nám nějaká spolupráce podaří v příštím životě.

Snází se je přimět k odchodu. Jsou otrávení, pomalí, balí si nádobíčko.

Někdo zvoní. Za dveřmi je MARTA.

MARTA

Matěji! Co ty tady děláš?

MATĚJ

Co by. Pracuju. Tedy – chtěl jsem pracovat.

MINORIČ

Paní Martičko, vy se s tímto bulvárním šmudlou znáte?

MARTA klopí hlavu.

MATĚJ

Takže Martičko, jo?! Tak to je von – ta tvoje Velká Láska? *posměšně* Vše víří, kolotá, narážím na buňky, na atomy... Panebože!

K MINORIČOVI

Je to moje manželka, chlape! Co mi tu s ní provádíte?!

JASŇAČKA

Tak tohle je hustý! Fakt výživný. Dobrej fičák. Bude z toho pár ilustraček k domácímu násilí?

Fotí si překvapené manžele.

MINORIČ

No dovolte! Jen provádíme běžnou duchovní údržbu. Nabíjíme auru, čistíme tělo fyzické i jemnohmotné, éterické i astrální, profoukneme malinko čakry a duchovní kanály... Žádám vás! žádám vás! nevstupujte do tohoto blahodárného procesu. Chlape, vždyť jste pouhý hmotař. Hrubý samec zkažený touto civilizací. Zatímco žena je mystériem, sestra matky Gayi, kněžka napojená na odvěká tajemství přírody...

Vtahuje Martu majetnický do bytu.

Provádějí rituál Velké Lásky - závisí na fantazii režiséra a herců. MATĚJ s JASŇAČKOU před jevištěm při otevřené oponě.

MATĚJ

Trochu ho uklidní, že zřejmě nejde o lásku, ale jen o nějaké duchovno a očištné kejkle.

Sestra matky! Matka sestry její tety. Kněžka vod nějaký Gayi. To zas bude eko-makro-fundamentální feminismus. Ženský! Já jim nerozumím!

JASŇAČKA

Jasňačka. To sou celé voni. Šel bych se ze všeho vožrat... Matěji póóóó. Zapadnem do Hrobky. Nebo k Vystřelenému voku? Bude tam Bahňák, mladej Fretka...

MATĚJ

Hele, nejdu. Potřebuju být sám.

JASŇAČKA

Nojo. Já zapomněl. Depka, že jo? Stejně, až se ti ta kostra rozsype... kde já seženu novýho parťáka!
Vždyť je to u nás samý vysmátý jelito. Tebe jsem si aspoň vážil. Teda vážil... *odchází*

MATĚJ

Ten prodavač elektrospotřebičů pěkně blábolil! No jo, jenže proč je mi tak mizerně? Proč jsem celej rozlámanej?! Kostra v rozkladu... Co by to mohlo být za nemoc? S tak rychlým koncem... Tuberkulóza kostí? Rakovina? Blbost.

Odchází

MINORIČ

Vzduch je čistej.

Nalévá Martě čaj. Přichází VOKATÁ, později BARČA. Všichni mají zvláštní zasvěcenecký pozdrav.

Kopřiva. Pěkně vás vyčistí...

VOKATÁ

Nebylo by něco vostřejšího?

MINORIČ

Máta peprná.

VOKATÁ

To přitvrďte.

MINORIČ

Káva?! Mlíko?! To snad ne!

VOKATÁ zavrtí hlavou, udělá zpitánské gesto a on pochopí, vytáhne - nerad - flašku s kořalkou a nalije jí. Ostatním nenabídne.

MARTA

Velká Láska nepřijde?

BARČA

Velká Láska, Velká láska! Marti, měj rozum, myslíš si, že má na nás teď čas? Dovedeš si vůbec představit, kolik má starostí? Tohle zvládneme bez Lásky!

MARTA

O co vlastně kráčí?

VOKATÁ

Pohlédne tázavě na MINORIČE, je v rozpacích.

O nic zvláštního, že? Jen dáváme dohromady nějaké finance. Musí se to tam vymalovat, je třeba vybavit klášter základním nábytkem.

MARTA

Klášter?

BARČA

No tak přece říkáme tomu našemu statku! Velká Láska přece není nějaká selka nebo statkářka! Je to kněžka Duhového světla. Takže je to klášter, no.

VOKATÁ

Musí se tam rozvést voda, předělat stáj na obytný prostor... Zájemců o naši komunitu přibývá. Sama

jsem získala několik vyvolených z mých klientek. Teď se navíc vynořila ta výhodná koupě, že?

MINORIČ

To bych řek.

BARČA

Představ si, Marti, že má Velká Láska možnost koupit koně, který je plný úžasné symboliky. Prostě kultovní zvíře. Tak za prvé, jmenuje se Vesmír. Je celej grošovanej - no jako posetej hvězdama. A Velká Láska v něm vycítila uvězněnou bytost vyššího řádu. Přes něj se budeme moci napojovat na vyšší vědomí a vyšší dimenze, prostě... Jenže za něj ten majitel chce třicet tisíc!

MINORIČ

To je vysoká cena, že? Na první pohled. Ve skutečnosti je až směšně nízká. Vesmír běhával Velkou Pardubickou. Je to Někdo! No ale jeho majitel je bohužel hmotář. Ani netuší, co je v té koňské duši Vesmíra skryto. Vidí jen zisk. Neví, že když jde o tyhle duchovní věci, tak člověk musí být velkorysý!

MARTA

...člověk... Kterej... člověk.

BARČA

No tak třeba ty, Marti. Neříkalas, že máš něco našetřeno?

MARTA

To jo. Ale s Matějem dohromady!

MINORIČ

A je problém, rozdělit tu sumu na dvě části?

MARTA

To se mi zdá nefér!

VOKATÁ

Nefér! Vy útlocitná ovečko, copak nevidíte, s kým žijete?! S mužem dokonale zkaženým touto cynickou povrchní civilizací! Ten chlap vám saje energii jako starej násoska. Proč myslíte, že jste věčně nemocná a on jen kvete?!

MARTA

Musím si nejdřív promluvit s Velkou Láskou!

BARČA:

Marti, na to není vhodná doba. Velká Láska teď bojuje o náš statek. Patří jednomu z vyvolených, ale on se ho zatím nějak nedokáže vzdát...

MARTA

Tak ať se ho nevzdává. Stejně tam s námi bude žít...

VOKATÁ

A co když ho někdo časem zpracuje, aby nás opustil. A aby nás tím pádem vyhnal! Ale když bude statek napsaný na Velkou Lásku, tak se nám to nemůže stát.

MINORIČ

Dámy, dámy, neodbíhejme od tématu! Když do týdne Vesmíra nekoupíte, tak ho brácha prodá Němcům.

MARTA

Brácha? Musím si to promyslet. Mám ze všeho nějak zamotanou hlavu.

BARČA

Tak rozmyslet jo. No teda... Tak já nevim. Přece nemůžeš, Marti, zradit naši víru. A náš projekt. Víš jak jsme se všichni těšili!

MINORIČ

Paní Marto. Zamysleme se společně... Je vaše nová životní role, tedy postavení VYVOLENÉ slučitelné s manželstvím s tím, tím... bulvárním pisálkem, s tím hmotářem, nevěřícím, hrubým...

VOKATÁ

Marto, Velká Láska vás přijala do komunity Duhové světlo, že? Dokonce tvrdí, že máte výjimečné schopnosti k navázání kontaktu s vyššími dimenzemi!

MINORIČ

A přitom ten váš Matěj je nepřítelem vší duchovnosti!

BARČA

Velká Láska nás miluje, je stále s námi, u ní jsme v bezpečí. Je nadpozemsky dobrá. Náš život bude plný duchovních zkoušek, ale budeme žít v kontaktu s vyššími bytostmi, stranou zkažené lidské společnosti...

Čaruje kolem ní, čechrá jí auru, nabíjí pozitivní energii. MINORIČ se přidává.

MARTA

Vděčná za to čarování, ale také trochu rozpačitá

Přijímám váš dar přátel. Těším se na nový život na statku. Tedy... v klášteře. Jsou našimi bratry. Koupím toho koně od bratra. (*informuje MINORIČE*) Ano. Bytosti vyšší dimenze. Jsem napojena. Vyvolená. Vesmír je víc než kůň. Protože je grošovaný jako nebe. Je můj bratr. Věřím. Protože chci žít autenticky, chci být konečně milována a tedy šťastná.

BARČA ji drží za ruce – ty dvě jsou oběti.

Gesta VOKATÉ a MINORIČE vyjadřují – a je to v suchu.

ČTVRTÉ DĚJSTVÍ

KLADÍVKO, JASŇAČKA, MATĚJ, MINORIČ, SYLVA, MARTA, BARČA

Redakce Šprochu.

Šéfredaktor sedí opět na stole, ťuká propiskou. MATĚJ s JASŇAČKOU před ním napjatě stojí.

KLADÍVKO

Tak jsem pánové přemejšlel...

JASŇAČKA se stranou nad slovem přemejšlel šklebí, MATĚJ obrací oči ke stropu. Tady Matěj říkal něco v tom smyslu, jako že je z těch svých reportáží na prášky, neví kterou dělat dřív... Takže mám pro něj lehčí práci. Pánové, dostanete na triko stránku Smějeme se se Šprochem. Dělal to Fretka, a dobře, ale už je ho na tuhle rubriku škoda, nosí mi teď samý špeky. První téma: Najmete si párek mladých lidí, třeba študáky, ti si rádi přivydělaj. Lehnou si někde na Václaváku pod deku a budou pod ní předstírat soulož. Jasňačka bude fotit reakce kolemjdoucích, ostatní znáte, vyjde fotoreportáž tak říkajíc ze života. Matěj to zorganizuje a dodá vtipný popisky.

JASŇAČKA

A co když se nikdo nezastaví, nepohorší? Lidi si řeknou – zas nějakej chytát na hejly, někde je určitě skrytá kamera... Známe Václavák – ten už zažil věci...

KLADÍVKO

No tak pak by došlo na nouzovou strategii, podplatíte dva tři týpky, aby se nějak projevíly. Pravidla znáte – dáte jim modelné, dvě kila na ruku a podepíšou vám smlouvu. Formuláře jsou tady.

KLADÍVKO vyndá ze stolu složku papírů a strčí to MATĚJOVI. Ten na formuláře rozpačitě kouká, roste v něm odpor, pobouření.

JASŇAČKA

Tak jo, šéfe. Bude to bžunda.

KLADÍVKO

Nějaké otázky?

MATĚJ

Já... Já tohle dělat nemůžu.

KLADÍVKO

Ale! A pročpak?

MATĚJ

Je to proti... Je to umělý a zbytečný. Je to útok na lidskou důstojnost.

KLADÍVKO i JASŇAČKA se pochechtávají jeho naivitě.

KLADÍVKO

No tos mě rozveselil! O lidský důstojnosti at' si žvaní politici před volbama. Kde to žiješ? Podívej se kolem sebe. Kde vidíš nějakou lidskou důstojnost?! Lidi jsou přece vobecně dobytek, pijavice a pitomci. Kdyby nebyli, tak bychom se v týchle branži neuživili. No nejspíš by ani neexistovala.

Zní budovatelská hudba. KLADÍVKO si zlověstně nasazuje papachu s hvězdičkou. MATĚJ couvne.

KLADÍVKO jako přízrak

Naši pracující nepodlehli našeptávání nepřátel socialismu, kteří prodali svou lidskou důstojnost za mísu šošovice, za marky či dolary nepřátel světlé budoucnosti lidstva. Pracující naší země jsou hrdí na výdobytky, vý-dobytky...

MATĚJ

Takže teď vidíte pracující občany pro změnu jako dobytek. ... Stejně - šéfe! Vysvětlete mi... Proč zrovna vy? Proč zrovna vy jste zase šéf?

KLADÍVKO jako přízrak

Pokrčí rameny.

Jsem na to prostě zvyklej. A zvyk je železná rubáška. Umím držet prst na tepu doby. Vot tak.

Sundá si papachu a říká civilním hlasem

Chci slyšet, kdy odevzdáš tu fingovanou soulož!

JASŇAČKA

Šéfe, vlítneme na to okamžitě. Spolehněte se.

JASŇAČKA MATĚJE odvléká. KLADÍVKO se rozhoduje, má-li si nalít z lahve s whisky nebo si dát osvědčenou vodku. Nakonec si nalévá vodku – pěkně v pozoru, jako moloděc.

U dveří stojí právě dorazivší MINORIČ.

KLADÍVKO se ho lekne a vodka vyšpláchne na fotky na stole. Vytáhne je, drží je za růžek, aby z nich destilát stekl, lomcuje jím vztek.

MINORIČ

Vztahuje k šéfovi "jasnozřivě" paže.

Zůstaňte tak jak jste, zaměřuju si vás. Tááák, už to cítím, už to vidím... Jste obklopen aurou ve světle modré, vidím tam... *obchází ho, zkoumá auru...* dokonce trochu zlatě žluté. Že by? Ve vaší profesi? Je vám známo, že zlatavou mají světci a vůbec vyvolení!

KLADÍVKO

Vyvolení?! Ty paka?

Zklidní se, změni tón na úlisný.

Takže vy jste z televize! Tak copak od nás kolegové z týví potřebujou?

MINORIČ se významně uculuje. Vytáhne a namíří proti šéfredaktorovi virguli.

MINORIČ

Ale! Tak tohle je vzácné! Jsme vyladěni na stejné vibrace. My dva se jistě domluvíme.

KLADÍVKO

Šacuju vás, kolego, na nějakou estrádu. To bych bral. Než začneme o věci jednat – v jaké výši se pohybují honoráře?

MINORIČ

změněným hlasem

Žádná týví. Přicházím kvůli jistému článku uveřejněném ve vašem časopise. Jmenoval se Šejdíř spolupracuje s „vesmírnými mozky“.

KLADÍVKO

Slušnej titulek.

MINORIČ

To jsem já, ten šejdíř.

KLADÍVKO

Těší mě. Kladívko.

MINORIČ

Jenže jsem ve skutečnosti podnikatel. Nebudu vás žalovat...

KLADÍVKO

A pročpak ne?

MINORIČ

...když mi dáte 50 tisíc. Ale hnedka. Na ruku.

Přichází JASŇAČKA, při KLADÍVKOVĚ reakci se uznale pochechtává.

KLADÍVKO

Váženej pane. My jsme seriózní podnik. Šproch je vysokonákladovej, svobodnej tisk v demokratický zemi. Hlídací pes atakdále. Vy jste nás zneužil ke klamavé reklamě v předchozím článku – o tom odšťavňovači. No ale nebudeme vás žalovat, když mi dáte VY padesát tisíc.

MINORIČ

To je neslýchané!

KLADÍVKO

Když je to neslýchané, tak okamžitě vypadněte! Ven!

MINORIČ

Budete litovat!

Konsternován odchází.

KLADÍVKO rozmrzele k JASŇAČKOVÍ:

KLADÍVKO

Co zas? Máš teď přece fotit na Václaváku, ne?

JASŇAČKA bere do ruky své znehodnocené fotografie, prohlíží si je, potlačuje vztek.

JASŇAČKA

Tak akce se nám nepovedla. Matěj vybuch. Prej Smějeme se se Šprochem dělat nebude.

KLADÍVKO

Fajn. Povedlo se.

JASŇAČKA

Sem myslel, šéfe, že budete naštvanej.

KLADÍVKO

Potřebuju se toho trouby zbavit. Věděl jsem, že to nebude chtít dělat, ale to už je neplnění pracovních úkolů, takže poletí. Hergot! Vždyť k týhle profesi musí mít člověk lásku. Novinář, to je dneska sakra Někdo! A co je Matěj? Von Šprochem nežije. Nevěřím mu. Není to náš člověk.

JASŇAČKA

Jasně. Je podezřelej. Kdo nejde s námi jde proti nám, že jo.

Kladívko neví, jestli to myslí vážně, nebo dělá narážky na minulost. Staví se k němu výhruzně. To JASŇAČKU poleká. Je vtipálek, ale není hrdina.

Já ho taky nemusím, nádivu!

Přichází Vokatá, důležitě se uculuje

VOKATÁ

Jdu si pro dopisy čtenářů.

Kladívko jí předává spousty dopisů.

JASŇAČKA

Takže voni vopravdu existují – čtenářové!

KLADÍVKO

Paní Vokatá, ta vaše rubrika Léčení na dálku má, zdá se, úspěch. Tak to, madam, teď nějak nezvorejte.

VOKATÁ

No dovolte!

KLADÍVKO

Jakýpak dovolte! Já jen aby nebyl po těch vašich radách nějaký smrt'ák – třeba! My dva přece nebudeme hrát hru na to, že tomu vašemu věštění věřím. Já nejsem babička ze Šumavy. Paní Vokatá, abychom si udělali představu, jaké jsou naše vzájemné vztahy... takže – já jsem jako rybář. Čtenáři Šprochu jsou ryby. Abych je ulovil, používám návnadu.

Předvádí navlékání návnady na háček.

A víte, co jste vy? Vy jste ten červ, madam.

Přichází Sylva, poslouchá je, drží v ruce číslo Šprochu.

A jéje. Omráčili je kladivem, byla to hotová poprava, mrtvola bezdomovce, pitva. Hořelo auto. Kradl sololit. Tříštivá zlomenina, pohmožděná hlava, vězení. Tak u toho být nemusím.

SYLVA

Za vámi jsem stejně nepřišla!

Kladívko mávne rukou a odejde, Sylva se přiblíží opatrně k Vokaté

Tak to jste vy – ta „slavná“ léčitelka?

Tón hlasu nevěstí nic dobrého. Vokatá přikývne a snaží se návštěvu ignorovat – rozlepuje důležitě dopis a nahlas z něj čte jako by jen pro sebe.

VOKATÁ

Vážená a milá, blablabla, mám potíže se zažíváním, bolesti páteře, a taky nohy jak konve, blablabla – trochu nadváha – mám 108 kilo ale – blablabla – odbloknete mě? Stačí na dálku. Věřím vám. Jste moje

poslední naděje.

SYLVA jí vytrhne dopis z ruky a předčítá ze Šprochu

SYLVA

Vážená a milá paní R. N z Prahy 2. Pijte kopřivový nálev blablabla, přesně o zítřejší pŕlnoci vám pošlu léčivou energii blablabla. Vaše zdravotní problémy má na svědomí osoba vám nejbližší, která z vás vysává energii blablabla... To jste napsala mé osmdesátileté matce, která od té doby se mnou přerušila kontakt. Má mě zřejmě za nějakého upíra!

VOKATÁ

Hmmm... Nakonec... Ale za to já nemůžu! Jsem jen prostředník, předávám informace z jiných dimenzí.

SYLVA

Osobo, vždyť vy rozeštváváte rodiny! Tohle vám neprojde! A ten váš blábolivý slovní! Ve vašem posledním Léčení na dálku jsem napočítala 3 x čištění organismu, 4 x doplnění bioenergií, 5 x vysává vám energii, 3 x vibrace...

VOKATÁ

No a?

VOKATÁ

Budu vás žalovat!

VOKATÁ

Jak je libo. Jsem teď pod ochranou Šprochu. A ten si drží drahého právníka, který se těmi žalobami baví. Máte už něco sepsaného?

Otevře SYLVĚ před nose m už známý šanon.

Pokud ano, prosím...

Sylva zhmusena odchází.

PÁTÉ DĚJSTVÍ

BARČA, MARTA, MATĚJ, SYLVA, VOKATÁ

Garsonka Marty a Matěje, tentokrát uklizená, domácíká.

MATĚJ chodí bezradně po bytě. Poklízí uklizené. Přemístí polštářek atd. Počítač zmizel. Zní cvrlikání ptáčků, tikot hodin či jiný náznak dopoledne.

Hodí se na pohovku, zkusí číst, knížku odloží. Nemůže si zvyknout na volný čas nezaměstnaného. Slyší, že přichází MARTA, začne zmatkovat.

MARTA

Matěji, co ty tady? Jak to, že nejsi na reportáži?

MATĚJ

No já tady... A tebe v redakci nepostrádají?

MARTA

Tak to já nevím. Dala jsem výpověď.

MATĚJ

Jéje! To jsi dobře udělala... asi. Jenže já teď... Já taky nemám práci. Vyhodili mě. Ale jsem rád! Nakonec... máme nějaké úspory, pár týdnů vydržíme. Rozhlédneme se, zjistíme, co by nám sedělo.

MARTA

Takže jsme teď vlastně svobodní! Můžeme si číst, chodit k vodě, do lesa. Ty, Matěji, víš po čem už dlouho tajně toužím? Chtěla bych napsat knížku!

MATĚJ

Knížku? Páni! A o čem?

MARTA

O světě, ve kterém žijeme. A jak bych tu knížku psala, tak bych přitom pomalu přicházela na to, o co tu vlastně jde? Jaká je naše úloha, jestli vůbec nějaká. Co je to za šelmu – ten člověk. Jestli je pravdivá ta teorie o ovcích a vlčích...

MATĚJ

To je nadlidský úkol – napsat takovou knížku! Ale zkus to. Neboj, budu kolem tebe chodit po špičkách... A víš po čem toužím celá léta já? Zdává se mi o tom... Že se vrátím na vysokou! Dorazím tu sociologii a budu pak konečně v nějakém vědění doma, budu celistvej a v životě pevně usazeněj. A

budu se živit... no poctivě. Co ta Velká Láska? Řekneš mi kdo to byl? Už je to pryč, vid'?

MARTA

Nechala si tak říkat... No taková ženská. Měla charisma, víš? Byla přesvědčivá. A říkala úžasné věci!
Ale ta zvláštní parta kolem ní ...

MATĚJ

Něco jako sekta?

Marta pokrčí rameny. Sedne si k němu na pohovku, tulí se...

MARTA

Matěji, člověče, mě bralo to spojení lidí, ta ochota žít skromně a mimo civilizaci. Jako za prastarých kmenových časů. Spojit se s přírodou, bohy, vesmírem... já tuším, já vím, že je to iluze. Ale aspoň se o to pokusit. Jenže se to nějak rozpadlo. Velká Láska o sobě nedává vědět... A já, já... Byla jsem teď u doktora a...

MATĚJ vyletí

MATĚJ

Co je s tebou?! Něco vážného?!

MARTA

Neplaš se.

Přichází vyjukaná BARČA.

BARČA

Poslyš, Marti, neozvala se ti Velká Láska?

MARTA

Ne-e. Velká Láska mi nevolá, nemailuje... Třeba pořád medituje. Holt je to kněžka. Děje se něco?

BARČA

Co by. Jen o ni máme starost. No ale o sebe taky. Nedala nikomu z nás o sobě vědět už víc jak měsíc.

MARTA

Tak mě napadá – kdepak skončilo mých třicet tisíc na toho koně? Kdepak je náš hřebeček Vesmír?

MARTA se po očku dívá na MATĚJE, ten se chytá za hlavu.

BARČA

Na kontě Velké Lásky, samozřejmě. Teda peníze. To znamená na společném kontě nás všech. Marti, ty víš že mám telepatické schopnosti – takže – hele nemysli si to, co si myslíš! Taková podezření špiní naši víru. Já jsem na to konto dala osmdesát tisíc, abys věděla! Celé svoje úspory.

MARTA

Barčo, proč se pořád obelháváš?

BARČA

Přestane hrát "pevnou ve víře", zlomí se.

Marti, ty nevíš všechno. Podařilo se jí konečně získat ten statek.

MARTA

To jsme... To jste přece chtěli, ne?

BARČA

Ale ona ho obratem ruky prodala. A ten náš účet, co byl na její jméno, vybrala a zrušila.

MARTA se hořce rozesměje

No a od té doby ji nikdo neviděl. Nejspíš odletěla zase zpátky do Brazílie.

K MATĚJOVI

Matěji, napiš o tom. Všechno ti to povyprávím. Je třeba varovat lidi.

MARTA

Matěj už není novinář.

BARČA

Jak to?

MARTA

Vyhodili ho.

BARČA

Prokryndapána! No tak o tom napiš ty, Marto!

MATĚJ

Barčo, dej s tím pokoj. Marta dala výpověď. A teď navíc byla u doktora...

K MARTĚ

Co je s tebou, holčičko? Co říkal doktor? Bolí tě něco?

Přichází SYLVA

SYLVA

Sousedě, tak jdu za vámi, obávám se, že mi můžete pomoci jen vy. Nebudete tomu věřit, ale ten váš Šproch mě rozešťval s mou mámou. Ona vám všechno věří, víte?!

MATĚJ

No ale co já s tím?! Jak vám můžu pomoci?

SYLVA

Zavolejte jí. Ale ze svého mobilu. Když vidí moje číslo, tak to nebere. Řekněte jí, že se ta Vokatá spletla, že to byla odpověď někomu jinému. Půjčte mi mobil.

MATĚJ jí podá mobil, ona na něm vyřuká číslo a vrátí mu ho, MATĚJ telefonuje.

MATĚJ

Tady redakce Šprochu. Moc se vám omlouváme – ale asi před měsícem vám ve své rubrice odpovídala naše paní Vokatá, ale víte, ona popletla dopisy. Ta její odpověď byla reakcí na jinou čtenářku. Takže co tam bylo psáno, co vám radila, se vás vůbec netýká. Jestli jste tím utrpěla nějakou újmu, velmi se vám omlouváme.

SYLVA

Co říkala?!

MATĚJ

Že vám...

v tom se SYLVĚ ozve v kapse mobil

zavolá.

SYLVA

Jéje, mami! Počkej já jdu ven, tady tě špatně slyším...

odběhne

MARTA

Já jsem... Já mám... My budeme mít... Čekáme dítě.

MATĚJ

Osciluje mezi starostí a radostí

Marto! To je... to je... Vždyť nemáme práci! Jak ho uživíme? Peníze nám zřejmě ukradla ta tvoje Velká Láska... Já se zblázním! Ne. Je to jinak! Zblázním se, ale z radosti! Jsem šťastnej, jsem šťastnej, jsem šťastnej. No není to vysvobození?! Je to přímo dar!

MARTA

Matěji, ale musíme se odstěhovat z Prahy. Mám to už promyšlený. Budeme žít někde na samotě, možná že v chalupě bez elektriky a vodovodu, budeme jíst svoje výpěstky nebo co nasbíráme v lese, tkát si sami látky a šít oblečení a vyřezávat si dřeváky a doma porozeným dětem dřevěný koníky... Něco jako - ať mi zkažená civilizace vleze na hrb!

BARČA a MATĚJ strnou, schoulí MARTA hrdě vytrčí břicho. Ozve se slabý tlukot srdce, který sílí...

Přehluší ho zvuk dopravního letadla, pak zvuky velkoměsta.

Ticho a do něj zvuky ptactva – znějí ale zkresleně, skoro posměšně.

K O N E C